

**Itt egy
vadmacska
család élt**

GREENPEACE

**Ez így nem folyhat
tovább!**

#klímaválság

GREENPEACE

GREENPEACE MAGYARORSZÁG

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS 2023

Előszó

Mező János Bálint, a Greenpeace Magyarország ügyvezető igazgatója

Háborúk, gazdasági válság, az egekbe szökő infláció és időjárás anomáliák uralták 2023-at, amely a mérések kezdete óta a legmelegebb év volt a világon. A tudósok egyre hangosabban figyelmeztetnek: ha nem fogjuk vissza gyorsan és drasztikusan az üvegházhatású gázok kibocsátását, akkor két foknál nagyobb lesz a felmelegedés mértéke, ennek pedig katasztrofális következményei lehetnek a Földre és ezáltal az életminőségünkre.

Ám nincs minden veszve. 2023-ban elkezdett pislákolni a remény lángja, amikor több évtizedes küzdelem után mintegy 200 nemzet vezetői megállapodtak arról, hogy az évtized végéig az óceánok 30%-át védetté kell nyilvánítani. Decemberben pedig a COP28 klímakonferencia végső zárószövegébe végre bekerült, hogy az emberiségnek át kell állnia a fosszilizsokról a klímabarát energiaforrásokra, amit fel kell gyorsítani még ebben az évtizedben. A Greenpeace hosszú ideje dolgozik mindkét célért.

Globális szinten történnek pozitív irányú lépések bolygónk védelméért. A Greenpeace Magyarország csapatával azt szeretnénk elérni, hogy a hazai döntéshozók is tegyenek végre érdemi vállalásokat a klíma- és természetvédelemben. Megállíthatatlanul küzdünk azért, hogy kiszabaduljunk a fosszilizsok fogságából, hogy ne öntsék betonba a természetet, és hogy a Magyarországon működő üzemek ne szennyezhesék el a környezetet.

2023-ban kampányainkban számos mérföldkövet értünk el:

- Leállították és újratervezik a Fertő tavi túlméretezett turisztikai beruházást.
- Az új napelemes rendszerek telepítésénél a korábbi tilalom után a kormány ismét engedélyezte a hálózatra való betáplálást.
- A Kárpátok magyarországi erdeiben bemutattuk az ott zajló pusztításokat, hogy hazánkban is egyre többen álljanak ki Európa utolsó vadonjának megmentéséért.
- Életbe lépett az a kormányrendelet, mely szerint egyes hulladéktermelő és hulladékkezelő cégeknek, valamint hulladéklerakó-üzemeltetőknek pénzügyi garanciát kell adniuk az általuk okozott esetleges környezeti károk felszámolására.
- Magyarországon egyedülálló kezdeményezésként hivatalosan is megnyitott a Bolygó közösségi tér, a zöld témákra nyitott fiatalok új találkozási pontja.

Nem állunk meg, a munkát tovább folytatjuk. Függetlenségünk záloga, hogy nem fogadunk el támogatást kormányoktól, politikai pártoktól, vállalatoktól. Továbbra is számítunk támogatóinkra, követőinkre, akik mind hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarországot összefogással zöld útra terejljük.

© Greenpeace / Dörgő Zsuzsi

„Soha nem volt olyan forróság a Földön, mint 2023-ban. A végtelenségig kizsigereljük a természetet, így a világ élelmiszertermelésének harmada veszélybe került. A civilizációnkat fenyegető változások a szemünk előtt zajlanak, ennek ellenére a politikusok és a nagyvállalatok a végtelen növekedés illúzióját kergetve a további anyagi haszon-szerzésről egyezkednek. Nincs idő alkudozni az éghajlati és természeti rendszerek rovására. A magyar kormány folyamatosan a múltba fektet a jövő helyett, és az élővilág szisztematikus feláldozásával óriási károkat okoz. Ezzel elpocsékolják az értékes időt és pénzt, amit a klíma- és természetvédelemre, valamint a megváltozott éghajlati viszonyokhoz való adaptációra fordíthatnánk. Ezt nem fogjuk hagyni. Az eddigieknél is erősebben lépünk fel azért, hogy egy olyan országban élhessünk, ahol nem a fosszilizs ipar és a szennyező gyárak diktálnak. Olyan döntéshozókra van szükség, akik fáradhatatlanul egy zöld és igazságos jövőért dolgoznak, akik a megoldásban érdekeltek.”

Mező János Bálint,
a Greenpeace Magyarország
ügyvezető igazgatója

Kampányunk a klímavédelemért

04

A megújulókon és energiahatékonyságon alapuló klímapolitikáért kampányoltunk
Uniós és nemzetközi együttműködésre szólítottuk fel a hazai döntéshozókat a klímavédelemben
A klímabarát vasúti közlekedés fejlesztéséért kampányoltunk
SIKER: a kormány bejelentette a napelemstop feloldását

Kampányunk a biodiverzitás megőrzéséért

08

SIKER A FERTŐN: pert nyertünk a kormányhivatallal szemben
Bemutattuk a Kárpátok hazai erdeiben zajló pusztításokat
Tovább kampányoltunk az óceánok védelméért

Kampányunk a műanyagszennyezés felszámolásáért

11

Lebomló zacskókat komposztáltunk a Humusz Szövetséggel
Jordán Adél színművész „kicsomagolós” videónkban üzent hadat a műanyagoknak

Kampányunk a mérregmentes Magyarorszáგért

13

Nyilvánosságra hoztuk az Illatos úti szennyezés mérési eredményeit
Friss méréseket végeztünk a volt Óbudai Gázgyárnál
SIKER: Életbe lépett a környezetvédelmi biztosítás rendelet
Állásfoglalást tettünk közzé a hazánkban megjelenő akkumulátorüzemekről

Önkéntesség és aktivizmus

16

Újabb önkéntesek csatlakoztak hozzánk
Önkénteseink a frontvonalban álltak ki a klíma- és természetvédelemért
Önkénteseink számos önálló eseményt szerveztek

Bolygó, a zöld fiatalok új közösségi tere

19

Változatos programokat szerveztünk a Bolygóban

Adományszervezés

21

Politikailag és anyagilag független környezetvédelmi szervezet vagyunk
Milyen forrásokból működünk?
2023-as hazai adományszervezői munkánk és bevételeink
Etikus adománygyűjtő szervezet vagyunk

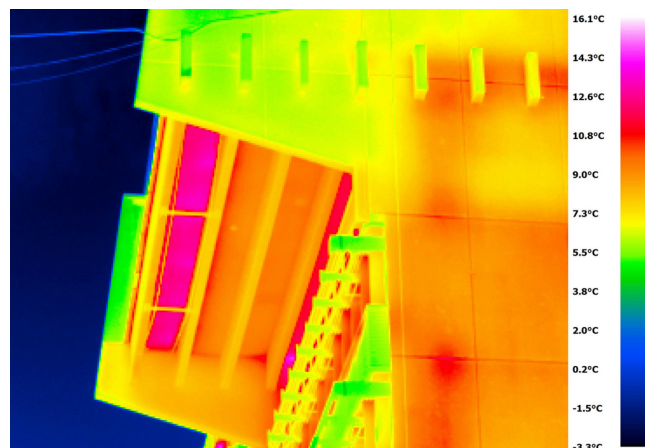

Kampányunk a klímavédelemért

Egy évvel Oroszország Ukrajna ellen indított háborúja után a magyar kormány továbbra is öntötte a pénzt a véres fossziliszekbe. Ezért minden lehetséges fronton felhívtuk a figyelmet arra, hogy hazánk energiapolitikája bukásra áll, és mielőbbi áttérést sürgettünk a megújulókra, valamint az energiahatékonyságra. A háztartási napelemek támogatásáért indított kampányunkban sok civil partnerünkkel együtt sikert értünk el: a kormány bejelentette, hogy megszünteti a hálózatra való betáplálás korlátozását. Az év második felében hazánkban is közzétettük a vasúti közlekedés leépítését bemutató nemzetközi jelentéseket.

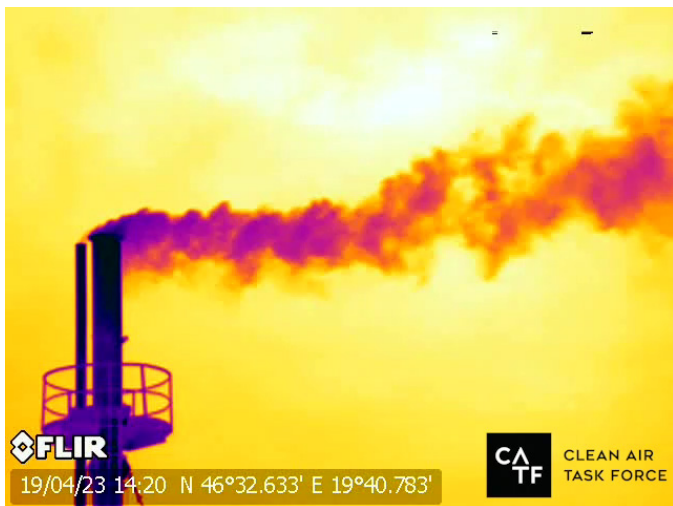
A megújulókon és energiahatékonyságon alapuló klímapolitikáért kampányoltunk

A klímaválság és a fossziliszekből finanszírozott háborúk idején a magyar kormány továbbra is az éghajlatromboló gáz, olaj és szén használatára építi energiapolitikáját. Az év elején hőkamerás felvételek segítségével felfedtük, [hogyan pazarolja az energiát az Energiaügyi és a Gazdaságfejlesztési Minisztérium](#). Ezzel szemléltettük a szigetelés fontosságát, és egyben teszteltük az épületek energiakrizissel szembeni ellenálló képességét.

Az ukrajnai háború kezdetének évfordulóján [Greenpeace-aktivisták egy hatalmas molinót helyeztek el](#) a miniszterelnökségnek helyet adó Karmelita kolostornál. A „Gáz, függőség: elég!” üzenetet közvetítő akcióval az aktivisták arra hívták fel a figyelmet, hogy a kormányzat válasza teljesen hibásak az energiaválságra. Döntéseik nem megoldáshoz, hanem még határozottabban elmélyülő válsághoz vezetnek, hiszen az orosz földgáz második legnagyobb európai uniós vásárlójaként nem csökkent érdemben Magyarország fosszilis függősége. Azt követeltük, hogy a kormány haladéktalanul kezdjen olyan megújulás és energiahatékonysági programokat, melyekkel gyorsan csökkenthető az ország fosszilisenergia-felhasználása.

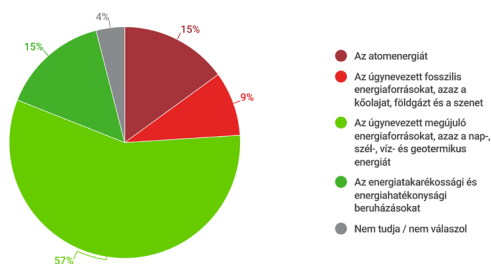
A Clean Air Task Force szervezet segítségével felfedtük azt is, hogy [több tízezer háztartás fogyasztására elég gáz szivárog](#) a magyarországi hálózatból. Megvizsgáltunk több hazai gáztárolót és egyéb földgázlevesztésményt abból a szempontból, hogy ezekre mennyire jellemző a földgáz szivárgása. A helyszínek többségénél kimutatható volt, hogy a gázt a légkörbe engedték, emellett szivárgást is találtunk. A súlyos környezeti és a gazdasági kár miatt kihangsúlyoztuk a kormány felé követelésünket: legkésőbb 2035-ig szabaduljunk meg a klímagyilkos földgáztól.

[Bemutattunk egy új tanulmányt](#) a magyar energiapolitikai beruházásokról. A Greenpeace megbízásából az Európai Energia- és Klímapolitikai Intézet által készített jelentésből kiderül, hogy a Mátrai Erőmű-be tervezett új földgázermőre szánt mintegy 500 millió euró sokkal jobban hasznosulna, ha azt a pénzt a hazai lakóépületek energetikai korszerűsítésére fordítanák.

Április végén–május elején a Policy Solutions elemző intézettel és a ZRI Závecz Research Piac- és Társadalomkutató Intézettel közösen [felmértük, hogy mit gondolnak az emberek a magyar energiapolitikáról](#). A kutatásból kiderült: a magyarok többsége (57%) elsősorban a megújulók támogatását várja a kormánytól, mivel úgy látja, hogy a megújulókkal lehet megóvni a környezetet, és ezek jelentenek kiutat az orosz energiafüggőségből.

Ha Ön dönthetne arról, hogy elsősorban milyen energetikai fejlesztésekre fordítson pénzt a magyar kormány, akkor a következők közül melyiket támogatná? (Összes megkérdezett, %)

A nemre, életkorra, településtípusra és iskolai végzettségre reprezentatív felmérést a Greenpeace Magyarország megbízásából a Policy Solutions elemző intézet készítette a ZRI Závecz Research közvélemény-kutatóval közösen. Az adatfelvétel 2023. április 28. és május 5-e között, 1000 fő bevonásával történt.

GREENPEACE

Amikor értesültünk arról, hogy a kormány egészen 2029 végéig meghosszabbítaná Magyarország utolsó működő szénerőművének üzemidejét, azonnal [bejelentkeztünk az engedélyezési eljárásba](#). A hatóságnak megküldött levelünkben kitértünk arra, hogy nem indokolták kellőképpen, miért van szükség az erőmű további üzemeltetésére, ha korábban úgy látták, hogy 2025-ig bezárható az üzem. Felszólaltunk az ellen is, hogy az erőmű engedélyt kért arra, hogy határértéken felül bocsáthasson ki higanyt a levegőbe.

Augusztusban [közzétettük a Greenpeace nemzetközi jelentését](#), amely Európa tizenkét vezető olaj- és gázipari vállalatának vizsgálatán keresztül mutatja be, hogy a fosszilisokban érdekelt cégek zöldsok zöld ígéreteik ellenére hogyan vezeték félre a közvéleményt. A tanulmány egyik szereplője a magyar MOL-csoport, melynek nyeresége döntően az olaj- és gázkitermelésből, illetve a finomítói üzletből származik. A vállalatnak a jövőre vonatkozó terveiből sem látszik, hogy érdemi lépéseket tennének a fenntarthatóság irányába.

Uniós és nemzetközi együttműködésre szólítottuk fel a hazai döntéshozókat a klímavédelemben

Az Európai Tanács állam-, illetve kormányfők októberi nem hivatalos ülését megelőzően [nyílt levelet küldtünk Orbán Viktor miniszterelnöknek](#). Ebben azt követeltük a kormányfőtől, hogy álljon az élére annak, hogy az EU prioritásként kezelje az éghajlati és ökológiai válság megoldását. Az állam-, illetve kormányfők ugyanis október 6-án, a spanyolországi Granadában vitatták meg az Európai Tanács 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendjét.

A [COP28 klímacsúcs kapcsán](#) azt követeltük a magyar döntéshozótól, hogy hazánk mutasson fel végre ambiciózus terveket az éghajlatváltozás ellen. Hangsúlyoztuk, hogy bár klímabajnoknak hirdeti magát a kormány, nyoma sincs annak, hogy hazánk szakítani igyekezze a fosszilis energiahordozókkal, sőt, mérhetetlen mennyiségű állami forrással támogatja azok felhasználását.

© Chris J Ratcliffe / Greenpeace

A klímabarát vasúti közlekedés fejlesztéséért kampányoltunk

Magyarország az elmúlt három évtizedben több mint kétszer annyit költött a közúti fejlesztésekre, mint a vasúti infrastruktúra korszerűsítésére – erre [mutat rá a Wuppertal Intézet és a T3 Közlekedéskutató Intézet jelentése](#), amely a Greenpeace megbízásából készült 2023-ban. Az elemzés szerint 1995 és 2021 között Magyarország 22,9 milliárd eurót fordított az utakra, ezzel szemben a vasúti fejlesztésekre csak 9,95 milliárd euró jutott, közben pedig számos vasútvonalat, állomást vagy megállóhelyet iktattak ki a személyszállításból.

Egy másik, [általunk is publikált jelentés](#) az év utolsó hónapját nézve hasonlította össze Budapest és 12 európai nagyváros között a vasúti és légi közlekedés árait. Ebből kiderült, hogy vonatjegyre átlagosan több mint kétszer annyit kell költenünk, mintha ugyanazt az utat repülővel tennénk meg. Felhívtuk a figyelmet arra, hogy a légi közlekedés hatalmas adókedvezményeket kap, miközben a vonatjegyeket és a vonatokhoz használt zöldáramot megadóztatják.

Felszólítottuk a kormányt, hogy gondolja újra a vasúti közlekedés fejlesztését, és az ehhez szükséges finanszírozást terelje át a közútról a vasútra. A kormánynak és az EU-nak emellett azon kell dolgozniuk, hogy a fenntartható vasúti közlekedés mindenki számára megfizethetőbb és elérhetőbb legyen, mint a klímabarát közlekedési módok.

© Járdány Bence / Greenpeace

© Greenpeace / Miija Kobal

SIKER: a kormány bejelentette a napelemstop feloldását

2022-ben a magyar kormány az új napelemes rendszerek telepítésénél megtiltotta a hálózatra való betáplálást hazánkban. Szakmai szervezetek mellett rengetegen felemelték a szavukat a döntés ellen, hiszen sokan szerették volna csökkenteni rezsiköltségeiket klímabarát áram termelésével. Elindítottunk egy petíciót, amelyben a napelemstop feloldását követeltük. A tiltakozások végül eredményre vezettek: a kormány bejelentette, hogy 2024. január 1-től megszüntetik a tilalmat, és az ország döntő részén újra korlátozások nélkül lehet telepíteni háztartási naperőműveket.

Kampányunk a biodiverzitás megőrzéséért

2023-ban sikert értünk el a Fertő tó megmentéséért folytatott jogi küzdelmünkben: pert nyertünk a túlméretezett turisztikai beruházásra kiadott környezetvédelmi működési engedély ügyében. Az év során a Greenpeace régiós csapatával és erdészeti szakértőkkel Magyarországon is lerántottuk a leplet a Kárpátokban zajló pusztításokról. Majd újabb kampányt indítottunk az óceánok védelmében, csatlakozva a nemzetközi petícióhoz, amelyben azt követeljük, hogy az országok ratifikálják az ENSZ óceánvédelmi egyezményét.

SIKER A FERTŐN: pert nyertünk a kormányhivatallal szemben

2023-ban tovább folytatódott a jogi huzavona a Fertőre tervezett turisztikai beruházás ügyében. A Fertő tó Barátai Egyesülettel még az év elején indítottunk pert azért, mert a Kormányhivatal 2022 karácsonya előtt meghosszabbította a korábban már felfüggesztett beruházás engedélyét. Márciusban aztán [visszavonatta a bíróság a projekt környezetvédelmi működési engedélyét](#), valamint új eljárás lefolytatására kötelezte az ügyben illetékes Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatalt. Néhány hónap múlva azonban [még több apartmanra kapott engedélyt](#) a beruházás, ami miatt ismét bírósághoz fordultunk.

Szeptemberben [jelentős sikert könyvelhettünk el](#) a Fertőért folyó küzdelmünkben. A Győri Törvényszék kimondta, hogy az engedély kiadásakor az illetékes kormányhivatal csak látszateljárást folytatott le, véleménye feltételezéseken alapult, mert nem kérte ki az ebben az ügyben különösen fontos vízügyi szakhatóság véleményét sem. A Törvényszék a Kormányhivatalt új eljárás lefolytatására, ezen belül szakhatósági állásfoglalás beszerzésére is kötelezte.

A kormány ezután új közbeszerzési eljárást írt ki a beruházásra, melynek alapján [megállapítottuk](#), hogy a helyi civilekkel közösen folytatott négy éves küzdelmünk sikeres volt. Elértük, hogy a kiírásban jelentősen csökkent a tervezett épületek száma, a beépítés mértéke, és hogy valóban a természettel összhangban működő, szelidebb ökoturizmusra törekszik. Ám ez nem jelenti azt, hogy megoldottnak tekintjük a Fertő ügyét – továbbra is rajta tartjuk a szemünket a területen zajló fejlesztéseken, hiszen 2023-ban a kormányhivatal újra kiadta a környezetvédelmi működési engedélyt, amely a korábban tervezett teljes beruházásra vonatkozik. A Fertőt védő civilek további jogi lépéseket tettek az ügyben – a két civil szervezet feladatmegosztása alapján ezt a pert a Fertő tó Barátai Egyesület viszi tovább.

Mindeközben [folytatódott a hazai természetvédelem történetének egyik legabszurdabb pere](#). Első fokon bűnösnek találta a bíróság Udvaros Dorottyát és a Greenpeace fecskementő aktivistáit, akik az ökológiai válság kellős közepén a természetet védték a Fertő tónál az állami pusztítással szemben. Az aktivisták fellebbeztek a döntés ellen.

Októberben UNESCO-ICOMOS-RAMSAR küldöttség járt a Fertőnél, hogy megvizsgálják a beruházás környezeti hatásait. A találkozón a Greenpeace Magyarország biodiverzitás kampányfelelőse képviselte a szervezetet.

2023-ban egy újabb vicces és egyben megrázó [videót készítettünk](#) a Fertőn zajló beruházásról a neves hazai humorista, Litkai Gergely segítségével. A videó hatalmas népszerűségnek örvendett, összesen több mint 1,5 millió megtekintést generált.

© Szamosi András / Greenpeace

Bemutattuk a Kárpátok hazai erdeiben zajló pusztításokat

Nyár elején [Magyarországra ért a Greenpeace Kárpátok erdeinek védelméért indult expedíciója](#). Az összesen öt országot érintő, 40 napos út során során önkénteseink és szakértőink bejárták a Kárpátokban azokat a területeket, ahol érintetlen, öreg erdőket pusztítanak, illetve felmérték, hogy hogyan teszik tönkre még a védett erdeinket is. A kampánnyal arra hívtuk fel a figyelmet, hogy a jelenleginél sokkal szigorúbb védelemre van szükség, ha meg akarjuk menteni Európa utolsó érintetlen és öreg erdeit.

© Max Zieliński / Greenpeace

Az expedíció hazai állomása a Mátra volt, ahol ökológusokkal, erdészekkel találkoztunk, akik segítettek részleteiben bemutatni a hazai erdők állapotát és az itteni erdőkezelési gyakorlatokat. Az út során képeket, videófelvételeket és írásos feljegyzéseket készítettünk a Kárpátok még megmaradt, értékes erdeiről és a természetvédelem gyengeségeiről.

A Mátrában elismert hazai személyiségek segítségével egy humorral fűszerezett, ám elgondolkodtató [videót is forgattunk](#). Ebben Udvaros Dorottya színművész és Litkai Gergely humorista hívják fel a figyelmet arra, hogy az erdők sokkal nagyobb értéket jelentenek természetes állapotukban, mint a belőlük kivágott faanyag.

Az év második felében blogcikksorozatban tájékoztattuk támogatóinkat, követőinket [a hazai erdők állapotáról](#), [a talajvesztés problémájáról](#) és arról, hogy [milyen eszközökkel lehet megmenteni pusztuló erdeinket](#).

© Katkó Blanka / Greenpeace

Tovább kampányoltunk az óceánok védelméért

Márciusban [történelmi jelentőségű megállapodás született az óceánok védelmében](#). Az ENSZ keretein belül a világ vezetői megállapodtak abban, hogy 2030-ig a nyílt tengerek 30%-át védetté kell nyilvánítani. A munka java azonban még hátravan, ezért tovább folytattuk kampányunkat azért, hogy az egyes országok minél előbb ratifikálják az egyezményt, és kezdjék el kijelölni a védett tengeri övezeteket. Csatlakoztunk a Greenpeace [nemzetközi petíciójához](#), és a hazai sajtónak is eljuttattuk [a szervezet átfogó tanulmányát](#) az óceánokat fenyegető veszélyekről. [Magyar nyelvre fordítva](#) kiadtuk azt az animációs kisfilmet, amely Jane Fonda, Camila Cabello és Simon Pegg közreműködésével mutatja be a tengeri élővilág pusztítását. A film 145 ezer megtekintést generált a Greenpeace Magyarország Facebook oldalán.

Novemberben pedig egy rövid [videóban](#) és [blogcikkben](#) mutatuk be azt a történetet, ahogyan a Greenpeace Arctic Sunrise hajójának legénysége Mexikó partjainál megment egy több kilométeres halászhálóba gabalyodott púpos bálnát. Ez az eset is jól ábrázolja, hogy kitartó munkával látványos sikereket tudunk elérni a természetvédelemben.

© POW / Greenpeace

© Paul Hilton / Greenpeace

Kampányunk a műanyagszennyezés felszámolásáért

2023-ban folytattuk a hazai élelmiszer-üzletláncokat célzó kampányunkat, melynek célja, hogy a boltokban jelentősen csökkenjen az egyszer használatos csomagolóanyagok mennyisége. A kampány keretében lebomló zacskókat komposztáltunk partnerszervezetünk, a Humusz Szövetség segítségével, hogy felmérjük, valóban lebomlanak-e. Munkánkat az ismert hazai színművész, Jordán Adél is segítette, aki bemutatta, milyen döbbenetes mennyiségű műanyag hulladékot kényszerítenek az élelmiszerüzletek a vásárlókra.

Lebomló zacskókat komposztáltunk a Humusz Szövetséggel

Áprilisban hat hónapig tartó [kísérletbe kezdtünk](#) a [Humusz Szövetséggel](#). Begyűjtöttük a hazai élelmiszer-üzletláncokban kínált lebomló műanyag zacskókat, amelyeket ezután elástunk a Humusz komposztálójában. A vizsgálat célja az volt, hogy megvizsgáljuk, a zacskók valóban lebomlanak-e, és ha igen, akkor mennyi idő alatt. A zacskókat és szatyrokat négy különböző élelmiszerlánc, az ALDI, az Auchan, a SPAR, valamint a Tesco üzleteiből szereztük be, hiszen csak ezekben az üzletekben találtunk „otthoni komposztálásra alkalmas” jelöléssel ellátott táskákat, tasakokat.

A kísérlet során először 45 nap múlva, majd három hónap elteltével, végezetül pedig hat hónappal a tanulmány kezdete után néztük meg, mi történt a komposztban lévő zacskókkal. Az eredmények azt mutatták, hogy fél év alatt mind a vastagabb, mind a vékonyabb falú zacskók eltűntek, azaz nem maradtak belőlük szemmel látható darabok.

Ugyanakkor felhívtuk a figyelmet arra, hogy a lebomló műanyagok nem jelentenek megoldást a nyersanyag- és hulladékválságra, egyrészt mivel továbbra is fenntartják az erőforrás-pazarló eldobható kultúrát, másrészt kutatások szerint az ilyen típusú zacskók is tartalmazhatnak káros adalékanyagokat, és mikroműanyag-szennyezés maradhat utánuk. Ráadásul a lebomló műanyagok házi komposztálása pillanatnyilag egy olyan megoldás, amely a többség számára nem érhető el. Hangsúlyoztuk, hogy a valódi megoldás a műanyagválságra a hulladék megelőzés és az újrahasználat.

© Járdány Bence / Greenpeace

© Kevin McElvaney / Greenpeace

Jordán Adél színművész „kicsomagolós” videónkban üzent hadat a műanyagoknak

Az elismert hazai színművész, Jordán Adél is csatlakozott műanyag-kampányunkhoz. Egy videót forgattunk közösen, amely ráirányítja a figyelmet arra, hogy az élelmiszerüzletek döbbenetes mennyiségű műanyag hulladékot kényszerítenek a vásárlókra. Az általunk szervezett nagybevásárlás után a színművész kamerák előtt bontott ki olyan, sokszor többszörösen becsomagolt mindennapos termékeket, mint a paradicsom, az alma vagy az isler. Ahogy a film főszereplője egyesével kicsomagolja a termékeket, úgy növekszik mellette az asztalon a szemétkupac, a végére szinte betemeti a műanyag. A hulladékot végül visszajuttattuk azokhoz az üzletláncokhoz, ahonnan az egyes csomagolóanyagok származnak, így az ALDI, az Auchan, a CBA, a Coop, a Lidl, a PENNY, a Reál, a SPAR és a Tesco is kapott egy-egy kupac szemetet.

© Greenpeace

Kampányunk a méregmentes Magyarorszáért

Budapesten az Illatos úti illegális méregraktár ügyében és a volt Óbudai Gázgyár területén végzett mérésekkel léptünk fel toxikus szennyezési esetek ellen 2023-ban. Mindkét ügyben évek óta küzdünk, hogy a hatóságok gondoskodjanak az érintett területek megtisztításáról. Életbe lépett Magyarországon a környezeti károkat egyes esetekben fedező biztosítás rendelet, amelyért régóta kampányoltunk. Az év során számos szakmai eseményen és a sajtóban is több ízben felszólaltunk a hazánkban gombamód szaporodó akkumulátorüzemek jelentette környezeti és egészségügyi kockázatokkal szemben. Ezzel is összefüggésben követeltük annak a jogszabálynak a visszavonását, amely a szennyező céget mentesíti a szankciók alól.

Nyilvánosságra hoztuk az Illatos úti szennyezés mérési eredményeit

A [Greenpeace szakmai részvételével](#) a területen illetékes Ferencvárosi Önkormányzat 2022 végén friss méréseket rendelt meg az Illatos úti telephely romos pincéjében lévő masszából, az azt borító folyadékából, valamint a pincéhez közel eső talajvízfigyelő kútból. A Eurofins Magyarország által végzett mérések eredményei szerint a pincében található szilárd masszában továbbra is egyértelműen, rendkívül magas koncentrációban volt jelen az évtizedek óta betiltott HCH rovarirtó szer. Baranyi Krisztina ferencvárosi polgármesterrel közös sajtótájékoztatót tartottunk, amelyben felszólítottuk a hatóságokat, hogy intézkedjenek a hulladék azonnali elszállításáról, illetve nemzetközi szervezetekhez fordultunk, hogy sürgezzék az ENSZ egyezményeket is sértő méregraktár felszámolását.

Friss méréseket végeztünk a volt Óbudai Gázgyárnál

Októberben a volt Óbudai Gázgyár melletti Duna-parton [tiltakoztunk a Dunát érő szennyezés ellen](#). Öt évvel első méréseink után ismét mintákat vettünk a területen, hogy felmérjük a szennyezés alakulását. A [vizsgálat eredményei](#) rákkeltő arzént és benzolt, mérgező policiklusos aromás szénhidrogéneket (PAH-okat) mutattak ki, amelyek a határértékeket jelentősen, akár százszorosán, ezerszeresen is meghaladták.

Bár lassan három évtizede kötelezték a gázgyár jogutódjait a mérgek eltávolítására, azt a hatóságok mégsem tudták elérni, hogy az állami tulajdonban lévő cég végrehajtsa a kötelezettségét. Felszólítottuk az illetékes MVM Next Energiakereskedelmi Zrt-t, hogy haladéktalanul kezdje meg a kármentesítéshez szükséges lépéseket, a hatóságoktól pedig azt követeljük, ne módosítsanak többet a kármentesítés határidején.

© Greenpeace / Dörgő Zsuzsi

© Greenpeace / Dörgő Zsuzsi

SIKER: Életbe lépett a környezetvédelmi biztosítás rendelet

[Üdvözlöttük a környezetvédelmi biztosítás szabályairól szóló rendeletet](#), amelyért mi is sok éve küzdöttünk. A kormányrendelet értelmében egyes hulladéktermelőknek, hulladékkezelőknek és hulladéklerakó-üzemeltetőknek pénzügyi garanciákat kell adniuk az általuk okozott esetleges környezeti károk felszámolására. Ám ez a szabályozás csak a hulladékgazdálkodási engedélyhez kötött tevékenységek végzőire terjed ki, a veszélyes anyagokkal dolgozó üzemekre nem feltétlenül alkalmazzák. Így a szabályozás alá nem tartozó cégek kellő ösztönzés híján vélhetően továbbra sem fognak mindent megtenni a balesetek és a szennyezések elkerüléséért, illetve az ezekből származó károk megtérítéséért. Ezért mi tovább dolgozunk a teljes környezeti kárfelelősség érvényesítéséért, hiszen elfogadhatatlan, hogy a profit érdekében az üzemek a lakosságot, a dolgozókat és a természetet veszélyeztessék. Mielőbb hasonló szabályozásra van szükség az olyan veszélyes anyagokhoz és kockázatos technológiákhoz köthető tevékenységekkel kapcsolatban is, mint például az akkumulátorgyártás.

Állásfoglalást tettünk közzé a hazánkban megjelenő akkumulátorüzemekről

A magyar miniszterelnök 2022-ben bejelentette, hogy hazánk a világ harmadik legnagyobb akkumulátorgyártója lesz. Azóta egymás után jelentik be az ehhez kapcsolódó újabb és újabb beruházásokat. A döntéshozók azonban a környezet- és természetvédelem érdekeit, valamint a helyi lakosok igényeit ezeknél a projekteknél lényegében figyelmen kívül hagyják, így a hatalmas üzemek felhúzása és működtetése sokszor oly módon valósul meg, hogy a fenntarthatósági szempontok szinte egyáltalán nem érvényesülnek. Erre reagálva márciusban [kiadtuk állásfoglalásunkat](#), melyben sorra vettük, mi a baj környezeti szempontból a hazánkban megjelenő akkumulátorgyárakkal.

Vegyianyag-szakértőnk számos szakmai konferencián, kerekasztal-beszélgetésen, podcastadásban, interjúban és a saját kommunikációs felületeinken megjelenő anyagokban fejtette ki álláspontját hazánk átgondolatlan akkumulátor iparági stratégiájával kapcsolatban.

Szeptemberben a háborús vészhelyzetre hivatkozva megjelent egy [kormányrendelet](#), amely hatalmas kedvezményt nyújt a hazai előírásokat be nem tartó, szennyező cégeknek, semmibe véve a környezet védelmét és a magyar emberek egészségét. A jogszabály értelmében akár büntetlenül szennyezhetik a levegőt, a talajt és a vizeinket a gyárak, beleértve az akkumulátorüzemeket is. Sajtónyilatkozatban [követeltük](#), hogy vonják vissza a rendeletet, amely több okból is elmentmond az Alaptörvénynek, és szembemegy számos hazai és uniós jogszabállyal.

Önkéntesség és aktivizmus

A Greenpeace Magyarország tevékenységének továbbra is szerves részét képezik az önkéntesek és az aktivisták. Résztvételük elengedhetetlen ahhoz, hogy sikeres kampányokat folytassunk a klíma- és természetvédelemben. 2023 háborúk, globális válságok és természeti katasztrófák által sújtott időszak volt, azonban aktivistáink és önkénteseink az elmúlt években szerzett tapasztalatokkal felvértezve továbbra is elhivatottan segítették munkánkat háttértámogatással és a frontvonalban egyaránt.

Újabb önkéntesek csatlakoztak hozzánk

2023-ban összesen hét információs eseményt tartottunk, ahol az új érdeklődők megismerhették a Greenpeace hazai és nemzetközi tevékenységét, illetve azt is, hogyan tudnak hozzánk csatlakozni. Ezeken az alkalmakon összesen közel 150-en vettek részt, és az új jelentkezőkkel 4000 főre bővült regisztrált önkénteseink száma. Mintegy 150 online, illetve offline eseményhez csatlakoztak, és összesen több mint 11 000 órával járultak hozzá a Greenpeace tevékenységeihez.

Az év során számos képzést tartottunk önkénteseink számára, ahol részletesen megismerkedhettek misszióinkkal és ezen belül mindennapi munkánkkal, kampányainkkal.

Önkénteseink a frontvonalban álltak ki a klíma- és természetvédelemért

Az év elején a Greenpeace önkéntesei Németország budapesti nagykövetségénél tartottak [szolidaritási akciót](#), támogatva ezzel azokat az aktivistákat, akik egy kistelepülést védve Németországban álltak ki a klímamromló RWE energiacég pusztítása ellen.

Greenpeace-aktivisták februárban, Oroszország Ukrajna elleni inváziójának évfordulóján egy [hatalmas transzparenst feszítettek ki](#) a Karmelita kolostor erkélyénél azt üzenve, hogy elég a háborút finanszírozó fosszilizsekből.

Tavasszal önkénteseink segítettek nekünk [a Humusz Szövetséggel közös kísérletünkben](#), amelynek során megnéztük, hogy a hazai élelmiszerüzletekben található lebomló zacskók házi komposztálóban valóban lebomlanak-e.

Nyár elején önkénteseink [ellátogattak a Mátrába](#), ahol hazai és regionális szakértőknek segítettek feltérképezni a Kárpátok magyarországi erdeinek állapotát.

Októberben önkénteseinkkel [mintát vettünk az Óbudai Gázgyárnál](#), és a Duna-parton tiltakoztunk a folyót érő szennyezés ellen – a helyszínen lerakott veszélyes hulladék évtizedek óta szennyezi a talajvizet és a talajt, alacsony vízállás esetén pedig a Dunába ömlik. Önkénteseink [felhívták a figyelmet a szélsőséges időjárás következményeire](#) is, amikor a Duna vize olyan mértékben elapadt, hogy még a budapesti Margit-híd központi pillérének lévő földnyelv is a felszínre került.

Önkénteseink segítettek továbbá a Bolygó közösségi tér felújításában és a kampányainkhoz kapcsolódó különböző feliratok megalkotásában. Mindezekon túl önkéntes csapatunk tagjai az év során részt vettek jelentős hazai fesztiválokon való kitelepüléseken, helyi közösségek támogatásában, valamint környezetvédelmi előadásokat tartottak iskolákban.

Greenpeace-aktivisták nemzetközi fronton is felléptek a bolygó védelméért. Magyarországról heten csatlakoztak ahhoz a több mint 100 klímaaktivistához, akik a luxuskiadások ellen tiltakozva [májusban magánrepülőket blokkoltak](#). Az akcióra Európa legnagyobb üzleti repülési értékesítési eseménye során Genfben került sor.

Nyáron magyar aktivisták is kiálltak Frankfurtban, ahol a Deutsche Bank épületének tornyaira [egy hatalmas transzparenst feszítettek ki](#). Arra szólították fel a bankot, hogy tegyen lépéseket a tulajdonában álló alapkezelőnél a klímapusztító, szennyező iparágak támogatásának abbahagyására.

Ősszel magyar és nemzetközi Greenpeace-aktivisták egy olaszországi golfmeccsen követelték a klímagyilkos fosszilizsek kivezetését.

© Járdány Bence / Greenpeace

© Greenpeace / Dörgő Zsuzsi

© Thomas Wolf / Stay Grounded

© Greenpeace / Tommaso Galli

Önkénteseink számos önálló eseményt szerveztek

Önkénteseink 2023-ban is sok időt szántak arra, hogy egymás közötti tudásátadással fejlesszék környezetvédelmi ismereteiket, így különböző zöld tematikájú workshopokat, kirándulásokat és előadássorozatot szerveztek. Csapatépítő programot is tartottak, melynek során felfedezték az Országos Kéktúra útvonal különböző pontjait, majd egy szemétszedő kenutúra keretében megtisztították a Körösök területét. Egyéb szemétszedő akciókhoz is csatlakoztak, például Budapest születésnap nagytakarításához, ahol mászóink is bevethették tudásukat.

© Greenpeace

© Raluca Rusu

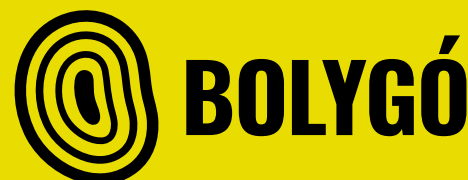

Bolygó, a zöld fiatalok új közösségi tere

2023-ban új időszámítás indult a Bolygó életében. A zöldülni vágyó fiatalok számára létrehozott innovatív közösségi tér februárban a Margit-negyed programhoz csatlakozva, ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit jelenlegi helyszínén, a budapesti Margit körúton. Az alapos programtervezést összesen 90 esemény követte, így az év során közel 2000 ember látogatott el a Bolygóba, amelyet a nemzetközi Planet One projekt keretében a Greenpeace és a Fryshuset alapított.

Változatos programokat szerveztünk a Bolygóban

A Bolygó lelkes fiatalokból álló csapata a programokat úgy állította össze, hogy változatos eseményeket kínáljanak minél több ember számára függetlenül attól, hogy mennyire aktívak a környezetvédelemben. Voltak dokumentumfilm-vetítések, önismereti és drámás foglalkozások, csütörtökönként pedig az érdeklődők laza társasjátékesteken vehettek részt. Több témában tartottak előadást szakértők, például az akkumulátorgyárakkal, a biodiverzitással és az energiaválsággal kapcsolatban. Ezen kívül számos esemény zajlott a Bolygó műhelyében, többek között madárodú- és ékszerkészítés, batikolás, valamint ruhajavítás.

2023-ban a Bolygó csapata különféle képzéseket szervezett és tartott fiataloknak, hogy mélyebb tudást adhassanak nekik át bizonyos témákkal kapcsolatban. Az érdeklődők megtanulhatták például, hogy hogyan kell podcast-műsort készíteni és streamelni. A képzések hozzájárultak ahhoz, hogy a Bolygóba járó fiatalokból egy még összetartóbb közösség épülhessen fel, akik sok-sok elméleti és gyakorlati tudást szereztek az itt töltött idő alatt, megtalálva helyüket a Bolygó mindennapi életében.

A mindenki számára nyitott események és képzések mellett a Bolygó fiatalok környezetvédelmi projektjeit is segítette. Az itt kialakított podcaststúdiót az ELTE humánökológus hallgatói a „Kihalni Veszélyes” c. podcast felvételeihez használták. A Bolygó helyszínt adott többek között fiatalok által szervezett szabadegyetemi alkalmaknak, különböző diákmozgalmak megbeszéléseinek és nemzetközi zöldmozgalmak találkozóinak. A Bolygó segítette a Fridays For Future klímaturné programsorozatát is.

Decemberben a Planet One szervezésében a dél-afrikai, kenyai, kameruni, magyar, örmény és svéd közösségi terekbe járó fiatalok egy nemzetközi találkozó keretében Stockholmban mutatták be egymásnak, hogy az egyes országokban milyen kihívásokkal néznek szembe a klíma- és ökológiai válság kapcsán, és közösen ötleteltek a lehetséges megoldásokon.

A Bolygó továbbra is folytatja céljának megvalósítását, miszerint a művészeteken, a kultúrán és a zenén keresztül építsen hidakat a környezetvédelem iránt érdeklődő fiatalok között.

© Greenpeace / Dobos Balázs

© Járdány Bence / Greenpeace

© Greenpeace

Adományszervezés

Politikailag és anyagilag független környezetvédelmi szervezet vagyunk

Bevételeink fennállásunk óta kizárólag magánszemélyektől és magánszemélyek által alapított alapítványoktól származnak, egyrészt Magyarországról, másrészt a Közép- és Kelet-Európai Greenpeace-irodától. Államoktól, kormányoktól, pártoktól, vállalatoktól nem fogadunk el semmilyen anyagi támogatást sem itthon, sem a világ más részein. Ez garantálja teljes politikai és anyagi függetlenségünket.

Milyen forrásokból működünk?

A magyar Greenpeace része a nyolc országot (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Szlovénia) magában foglaló Közép- és Kelet-Európai Greenpeace-nek. Működésünkhöz a magyarországi támogatók mellett a Greenpeace közép- és kelet-európai irodáját támogató több mint 178 ezer magánadományozó is hozzájárul, adományaikból a Greenpeace Magyarország is részesül.

A Greenpeace Magyarország 2023-ban 322 957 280 forint támogatást kapott a Közép- és Kelet-Európai Greenpeace-irodától.

Magyarországon jelenleg több mint 10 000 aktív támogatónk van. Közülük rendszeres támogatóink átlagosan havi 2000 forinttal járulnak hozzá munkánkhoz. A magyarországi adományok összege 2023-ban összesen 148 579 192 forint volt.

2023-as hazai adományszervezői munkánk és bevételeink

2023-ban rendszeresen adományozó támogatóink 114 451 106 forinttal segítették környezetvédelmi munkánkat. A 2023-as év során SZJA 1%-os felajánlásokból összesen 19 949 938 forintot gyűjtöttünk.

2023-ban a postai úton küldött adománygyűjtő leveleinkre 2 827 562 forint támogatás érkezett.

2023-ban is folytattuk a telefonos adománygyűjtő kampányunkat, melynek keretében összesen 12 400 embert hívtunk fel. A telefonos adománygyűjtő kampányokból érkezett rendszeres adományok összege szerepel az összesített rendszeres bevételeink között.

2023 során a weboldalunkon adományozóknak Greenpeace-naptárat adtunk ajándékba, melynek a tárgyévi bevétele 2 012 000 forint volt.

A munkánk iránt érdeklődőket különböző csatornákon (Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, e-mail hírlevél, petíciók, weboldal) keresztül tájékoztattuk aktuális kampányainkról, és arra kértük őket, támogassák adományukkal tevékenységünket. Ilyen formában, valamint spontán banki átutalással, illetve spontán bankkártyás támogatással 2023-ban összesen 8 724 486 forint adomány érkezett szervezetünkhöz.

Greenpeace online garázsvásár

2023 nyarán „garázsvásárt” hirdettünk, ahol adományért cserébe különböző kampányainkhoz tartozó ajándékokat adtunk támogatóinknak (pl. póló, vászonzsák, könyv, bio vetőmagok). A kampány ideje alatt 614 100 forint adományt gyűjtöttünk.

Az év végén folytattuk a 2021-ben indult „Apránként a világ megmentéséért” című online adománygyűjtő kampányunkat. Ennek lényege, hogy egy interaktív földgömbön bárki kiválaszthatja a világ valamely apró darabját, melyet aztán tetszés szerint elnevezhet és örökbe fogadhat. Minden Föld-darabhoz tartozik egy informatív leírás, amely bemutatja a klímaváltozás hatásait az adott területen. Ezután az örökbefogadó a kiválasztott Föld-darabkát el is ajándékozhatja. Az adományozáshoz kötött kampány célja, hogy minél több olyan ember csatlakozzon támogatóként, aki tenni szeretne a klíma- és ökológiai válság ellen. Az adománygyűjtéshez 79 rendszeres támogató csatlakozott. A kampány tárgyévi összesített bevétele szerepel az összesített rendszeres bevételeink között.

Minden egyes támogatást ezúton is nagyon szépen köszönünk!

Etikus adománygyűjtő szervezet vagyunk

A Greenpeace Magyarország Egyesület tagja az [Etikus Adománygyűjtő Szervezetek csoportjának](#), és mindenben megfelel az etikai kódexben foglalt szigorú előírásoknak. Mindez garantálja, hogy adományszervezési munkánkat az előírt törvényi kereteket is túlteljesítve, átláthatóan végezzük.

ETIKUS
ADOMÁNYGYŰJTŐ
SZERVEZET

A Greenpeace Magyarország Egyesület 2002 óta működik. Pénzügyileg és politikailag független, nonprofit, közhasznú környezetvédő szervezet, több mint 10 ezer magyar támogatóval és több százezres online követői bázissal. Természeti környezetünk és mindannyiunk egészségének védelméért dolgozunk, hogy hazánk egy tisztább, élhetőbb ország legyen.

Jelenleg több mint 55 országban van Greenpeace-iroda a világon, a Greenpeace Magyarország ezek egyike. Közös a nevünk, a célunk és az értékeink: kitartóan, látványosan, bátran és mindig erőszakmentesen hívjuk fel a figyelmet a környezeti problémákra és azok megoldásaira. Aktívan cselekszünk a pozitív változásokért, egy élhető és békés jövő érdekében.

Greenpeace Magyarország Egyesület
1143 Budapest, Zászlós utca 54.

E-mail: info.hu@greenpeace.org
Telefon: +36 1 392 7663
Web: greenpeace.hu